

Leergemeenschap Slimme Kleuters

Bijeenkomst 5, 14 juni 2017

Even waardevolle bijeenkomst van de leergemeenschap waarin weer vele ervaringen zijn gedeeld. Over de doorstroom naar groep 3, vakoverstijgende doelen en uitdagend aanbod.

Het **thema** was: **Successen delen!**

Uitgedaagd:

2 leerkrachten werken met IPC en zijn erg enthousiast hierover. De projecten/thema's zijn goed opgebouwd en geven ruimte voor eigen opdrachten van de leerkracht of ideeën van de kinderen zelf. Het project zit niet dichtgetimmerd, waardoor er juist aandacht kan zijn voor het leerproces. Als leerkracht heb je het gevoel dingen meer los te kunnen laten. En het effect is juist dat er meer interactie tussen kinderen ontstaat en kinderen met eigen plannetjes komen.

Uitdaging bieden wordt vaak genoemd om slimme kleuters recht te doen, hun leerhonger te stillen, nieuwsgierigheid te prikkelen en aan te sluiten bij hun niveau. Maar heel terecht zei een collega: **het maakt eigenlijk niet uit wat je aanbod is, het gaat om de doelen weten en daar je vraagstelling en feedback op aanpassen.**

Daarbij zijn ervaringsgericht onderwijs en de Taxonomie van Bloom mooie onderliggende theorieën, waardoor je vanuit vragen je onderwijs benadert en kinderen ruimte geeft voor hun eigen leren.

Een mooi voorbeeld daarbij was de activiteit die ontstond vanuit de kinderen zelf, toen de leerkracht dacht "ze zijn erg passief en doen braaf wat ik aandraag, maar hoe krijg ik hen actief?". De kinderen wilden naar het speellokaal. Ze wilden hoogspringen. Eerst werd een "nulmeting" gedaan, iedereen sprong een bepaalde hoogte. Daarna volgde de opdracht: probeer 1 cm hoger te springen. Deze opdracht en de vragen die de leerkracht verder stelde, zorgden ervoor dat er later nog vaak werd teruggegrepen op die les in het speellokaal: "schat je jezelf goed in, wat heb je nodig om 1 cm hoger / 1 stapje verder te komen? enz" **Het leerproces centraal!**

Groeien in vaardigheden:

Het zijn niet de doelen op motorisch, taal- of rekengebied waar het bij de slimme kleuters om draait! Het zijn de **vaardigheden om tot leren te komen die centraal moeten staan**. Deze zijn van grote invloed op hun totale ontwikkeling én het welbevinden van deze kleuters. De groeiboom, ontwikkeld door Jan van Nuland, is een fijn visueel middel om kleuters (en jezelf) bewust te maken van deze doelen. Slimme kleuters kunnen zo ontdekken (dmw andere, complexere opdrachten) dat bijvoorbeeld samenwerken en iets oefenen door het zelf te doen ook dingen zijn om te leren.

De **groeiboom** is te downloaden op www.talent3xl.nl onder het kopje [downloads](#). Met kleuren is aan te geven welke vaardigheid wordt geoefend (leren leren, leren denken, leren leven voor kleuters).

Inspirerend is ook het [KiLaLe-project](#) (Kinderen LAten LEren) van OBS de Walsprong.

Vervroegd doorstromen naar groep 3:

Vervroegd doorstromen ja of nee, vraagt om een doordachte overweging op welke manier de slimme kleuter het beste in zijn onderwijsbehoeften wordt voorzien. 3 factoren zijn daarbij van belang. Zie daarvoor de tabel voor vervroegde doorstroming.

De grote verschillen bij sommige kinderen tussen hun cognitieve ontwikkeling, motorische ontwikkeling, emotionele kwetsbaarheid, sociaal functioneren (aansluiting bij oudere kinderen) of

behoefte in bewegend leren maken de overweging complex. Hun leerhonger is niet te stoppen, dus er zal iets bedacht moeten worden, wil je het kind niet afremmen. **Oplossingen daarvoor vragen creativiteit van de school**. Successen zijn gezien in een combinatiegroep 2-3, blijven in groep 2 en dagelijks naar gr 3 voor VLL, doorgaan naar groep 3 en met projecten meedoen in groep 2, aanpassingen om op motorische gebied dingen haalbaar te maken.

Goede onderbouwing voor het wel/niet versnellen is ook te lezen in het artikel "[versnellen zonder drempels](#)" over de versnellingswijzer door Schoolaanzet.

En Marianne Rietveld geeft enkele Kijkwijzers voor het proces van overwegen:
<http://www.dewijswijzer.nl/images/Blog206.pdf>